

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
چهل حدیث درباره امیرالمومنین (ع)

- ۱- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:
عُنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ.
سرلوحه پرونده هر مؤمن (در روز قیامت) دوستی و محبت علی بن ابی طالب علیه السلام است. (مستدرک حاکم، ج ۳، کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۵)
- ۲- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:
إِنَّ عَلِيًّا وَلِيُّكُمْ بَعْدِي.
علی (ع) بعد از من مولی و صاحب اختیار شما است. (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۲ - الفردوس، ج ۵، ص ۲۹۲)
- ۳- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:
أَنْتَ (يَا عَلِيُّ) مَنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لِأَنْبِيَّ بَعْدِي.
منزلت تو (یا علی) نسبت به من همانند منزلت هارون است نسبت به موسی جز آنکه بعد از من پیامبری نخواهد بود. (سنن ترمذی، ج ۵، ص ۶۴۱ - صحیح مسلم، ج ۴، ص ۴۴)
- ۴- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:
سَتَكُونُ بَعْدِي فِتْنَةٌ فَإِذَا كَانَ كَذَلِكَ فَالْزَمُوا عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ.
به زودی بعد از من یک فتنه و آزمون سختی خواهد بود شما در آن تنها به علی بن ابی طالب تمسک بجوئید. (أسد الغابه، ج ۵ ص ۲۸۷ - الاستیعاب ج ۴ - ص ۱۶۹)
- ۵- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:
أَنْتَ (يَا عَلِيُّ) تُبَيِّنُ لِأُمَّتِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ بَعْدِي.
تو (یا علی) بعد از من آنچه امت من در آن اختلاف خواهند داشت برای آنان روشن خواهی ساخت. (تاریخ بغداد، ج ۴، ص ۳۴۸ - مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۲۳)
- ۶- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:
إِنَّ عَلِيًّا مَنِّي وَ أَنَا مِنْهُ وَ هُوَ وَ لِي كُلِّ مُؤْمِنٍ بَعْدِي.

همانا علی از من است و من از علی هستم، هر مؤمنی بعد از من، علی مولی و صاحب اختیار او است. (مُسند احمد، ج ۴، ص ۴۳۸ - خصائص نسائی، ص ۲۳)

۷- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

أَعْلَمُ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ.

بعد از من، اعلم امت من علی بن ابی طالب (ع) است (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۴)

۸- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

أَقْضَى أُمَّتِي عَلِيٌّ.

بیناترین امت من در امر قضاوت علی (ع) است. (الریاض النضره، ج ۳، ص ۱۶۷ -

ذخائر العقبی، ص ۸۳ - مناقب خوارزمی، ص ۳۹)

۹- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

اللَّهُمَّ أَنْتَنِي بِأَحَبِّ خَلْقِكَ إِلَيْكَ يَا كُلُّ مَعِيَ هَذَا الطَّيْرَ. فَجَاءَ عَلِيٌّ (ع) فَأَكَلَ مَعَهُ.

(پرنده ای بریان در محضر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بود. حضرت عرض کرد)

بارالها! محبوب ترین خلق خود را برسان تا با من هم خوراک این پرنده شود. در این

هنگام علی علیه السلام رسید و از آن پرنده تناول نمود. (این حدیث مشهور بنام

«حدیث الطَّيْر» معروف است.) (سنن ترمذی، ج ۵، ص ۶۳۶ - مستدرک حاکم، ج ۳، ص

۱۳۰-۱۳۲)

۱۰- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

أَنَا وَ عَلِيٌّ مِنْ شَجَرَةٍ وَاحِدَةٍ وَالنَّاسُ مِنْ أَشْجَارٍ شَتَّى.

ریشه من و علی از یک درخت است، و دیگر مردم از درختان گوناگون هستند.

(مجمع الزوائد، ج ۹، ص ۱۰۰ - کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۰۸)

۱۱- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

أَوَّلُ مَنْ صَلَّى مَعِيَ عَلِيٌّ.

اول کسی که با من نماز گزارد علی علیه السلام بود. (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۶ -

الفردوس، ج ۱، ص ۲۷)

۱۲- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

إِنَّ الْمَلَائِكَةَ صَلَّتْ عَلَيَّ وَ عَلِيٌّ عَلَيَّ سَبْعَ سِنِينَ قَبْلَ أَنْ يُسَلَّمَ بَشَرٌ.

هفت سال پیش از آنکه بشری مسلمان شود، فرشتگان بر من و علی صلوات و درود می‌فرستادند. (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۲ - مختصر تاریخ دمشق «ابن منظور»، ج ۱۷، ص ۳۰۵)

۱۳- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

أَنْتَ يَا عَلِيُّ بِمَنْزِلَةِ الْكَعْبَةِ تُؤْتِي وَلَا تَأْتِي.

تو (یا علی) همانند کعبه‌ای، همه به سوی تو رو می‌آورند (به تو نیازمندند) و تو به سوی کسی رو نمی‌آوری (به کسی نیاز نداری) (أسد الغابه، ج ۴، ص ۳۱)

۱۴- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَ عَلِيُّ بِأَبْهَا فَمَنْ أَرَادَ الْمَدِينَةَ فَلْيَأْتِهَا مِنْ بَابِهَا.

من شهر علم هستم و علی بابهاست و هر کس که آهنگ شهر کند باید که از دروازه آن وارد شود. (تاریخ بغداد، ج ۴، ص ۳۴۸ - مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۲۶)

۱۵- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

لَوْلَاكَ (يَا عَلِيُّ) مَا عُرِفَ الْمُؤْمِنُونَ مِنْ بَعْدِي.

اگر تو (یا علی) نبودی، مؤمنان بعد از من، از دیگران تمییز داده نمی‌شدند. (کنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۵۲ - الرياض النضرة، ج ۳، ص ۱۷۳)

۱۶- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

مَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْظَرَ إِلَى آدَمَ فِي عِلْمِهِ وَ إِلَى نُوحٍ فِي تَقْوَاهُ وَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ فِي حِلْمِهِ وَ إِلَى مُوسَى فِي هَيْبَتِهِ وَ إِلَى عِيسَى فِي عِبَادَتِهِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ.

هر کس بخواهد به علم آدم و پارسائی نوح و بردباری ابراهیم و هیبت موسی و عبادت عیسی (ع) نظر کند باید که به علی بن ابی طالب (ع) نظر نماید (مناقب خوارزمی، ص ۵۰)

۱۷- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

النَّظْرُ إِلَى وَجْهِ عَلِيٍّ عِبَادَةٌ.

نگاه کردن به سیمای علی علیه السلام عبادت است. (مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۴۲ - الرياض النضرة، ج ۳، ص ۱۹۷ - مناقب ابن مغزلی، ص ۲۰۶)

۱۸- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

عَلَىٰ مَنِيٍّ بِمَنْزِلَةٍ رَأْسِي مِنْ بَدَنِي.

علی(ع) برای من، هم‌چون سر من است برای پیکر من. (تاریخ بغداد، ج ۷، ص ۱۲- کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۰۳)

۱۹- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

كُنْتُ اَنَا وَ عَلِيٌّ نَوْرًا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ تَعَالَى قَبْلَ أَنْ يُخْلَقَ آدَمُ بِأَرْبَعَةِ عَشَرَ أَلْفَ عَامٍ!

من و علی(ع) چهارده هزار سال پیش از خلقت آدم(ع) نوری بودیم که در ساحت قدس خدای متعال به سر می‌بردیم! (الریاض النضره، ج ۳، ص ۱۲۰ - میزان الاعتدال، ج ۱، ص ۲۳۵)

۲۰- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ.

هر کس که من مولا و صاحب‌اختیار او هستم علی نیز مولا و صاحب‌اختیار اوست. بارالها! هر کس که ولایت علی را پذیرفت تو ولی او باش و هر که با او دشمنی کرد تو نیز دشمن او باش. (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۰۹ - سنن ترمذی، ج ۵، ص ۶۳۳ - مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۰۹)

۲۱- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

هَذَا (عَلِيٌّ) أَخِي وَ وَصِيِّي وَ خَلِيفَتِي مِنْ بَعْدِي فَاسْمَعُوا لَهُ وَ أَطِيعُوا.

این (علی) برادر و جانشین من و خلیفه بعد از من بر شما است. گوش به فرمان او باشید و از وی اطاعت نمائید. (تاریخ طبری، ج ۲، ص ۳۳۱- الکامل، ج ۲، ص ۶۳- شرح ابن ابی‌الحدید، ج ۱۳، ص ۲۱۱- کنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۳۱- معالم التنزیل، ج ۴، ص ۲۷۹)

۲۲- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

إِنَّ هَذَا (عَلِيًّا) وَ شِيعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

این علی(ع) و شیعیان او هستند که در روز قیامت کامیاب و رستگار خواهند بود. (تفسیر الدر المنثور سوره بینه، آیه ۷ - الفردوس، ج ۳، ص ۶۱ - وسیله المتعبدين، ج ۵، قسمت ۲، ص ۱۷۰)

۲۳- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

لَوِ اجْتَمَعَ النَّاسُ عَلَى حُبِّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ لَمَا خَلَقَ اللَّهُ النَّارَ!

اگر تمام مردم در دوستی و محبت علی بن ابی طالب علیه السلام یکدل بودند و وحدت کلمه داشتند خداوند آتش جهنم را هرگز نمی آفرید! (مقتل الحسین خوارزمی، ج ۱، ص ۳۸ - الفردوس، ج ۳، ص ۳۷۳)

۲۴- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

يَا عَائِشَةُ! إِنَّ هَذَا (عَلِيًّا) أَحَبُّ الرَّجَالِ إِلَيَّ وَأَكْرَمُهُمْ عَلَيَّ فَأَعْرِفِي حَقَّهُ وَأَكْرَمِي مَثْوَاهُ.

عایشه! این (علی) محبوب ترین مردان و گرامی ترین آنان در نزد من است. تو حقانیت و موقعیت او را بشناس و مقام و منزلتش را گرامی بدار. (اسد الغابه، ج ۵، ص ۵۴۸ - ذخائر العقبی، ج ۱، ص ۶۲، الرياض النضرة، ج ۳، ص ۱۱۶)

۲۵- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

يَا عَلِيُّ! مَا كُنْتُ أَبَالِي مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي وَهُوَ يُبْغِضُكَ مَا تَبْهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا!

یا علی! هر کس از امت من تو را دشمن بدارد، دیگر برای من مهم نیست او یهودی خواهد مرد یا مسیحی! (الفردوس، ج ۵، ص ۳۱۶ - مناقب ابن مغزلی، ص ۵۰)

۲۶- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ يَأْكُلُ الذَّنُوبَ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ.

محبت و دوستی علی بن ابی طالب (آنچنان) گناهان را نابود می کند همانند آتش که (با حرص و ولع) هیزم را می خورد و نابود می نماید. (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۲۱ - الفردوس، ج ۲، ص ۱۴۲ - الرياض النضرة، ج ۳، ص ۱۹۰)

۲۷- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

عَلِيُّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ وَلَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلِيَّ الْحَوْضَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

علی با حق است و حق با علی است، این دو هرگز از یکدیگر جدا نمی شوند تا در روز قیامت در کنار حوض کوثر بر من وارد شوند. (تاریخ بغداد، ج ۱۴، ص ۳۲۱ - ابن عساکر، ج ۳، ص ۱۵۳)

۲۸- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ وَنُصِبَ الصِّرَاطُ عَلَيَّ شَفِيرِ جَهَنَّمَ لَمْ يَجْزُ إِلَّا مَنْ مَعَهُ كِتَابُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ.

روزی که قیامت برپا می‌شود و پل صراط بر کناره جهنم نصب می‌گردد هیچ کس حق عبور از آن را نخواهد داشت مگر اینکه برگه اجازه علی بن ابی طالب را به همراه داشته باشد. (مناقب ابن مغزلی، ص ۱۴۲ - فرائد السمطين، ج ۱، ص ۲۸۹)

۲۹- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

لَوْ أَنَّ الْغِيَاضَ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرَ مِدَادٌ وَالْجَنَّ حُسَابٌ وَالْإِنْسَ كِتَابٌ مَا أَحْصَوْا فَضَائِلَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ!

اگر تمام درختان قلم، و دریاها جوهر، و جنیان حسابگر و آدمیان نویسنده شوند نخواهند توانست فضائل علی بن ابی طالب علیه السلام را احصا و شمارش نمایند! (تذکره الخواص سبط ابن الجوزی، ص ۱۳ - کفایة الطالب گنجی شافعی، ص ۱۲۴-۱۲۳)

۳۰- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

مَا مَرَرْتُ بِسَمَاءٍ إِلَّا وَ أَهْلِهَا يُشْتَاقُونَ إِلَيَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَ مَا فِي الْجَنَّةِ نَبِيٌّ إِلَّا وَ هُوَ مُشْتَاقٌ إِلَيَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ.

(در معراج) از هیچ آسمانی گذر نکردم مگر اهلش را مشتاق دیدار علی بن ابی طالب علیه السلام دیدم، و در بهشت هیچ پیغمبری نبود مگر اشتیاق دیدار علی بی ابی طالب علیه السلام را داشت. (الریاض النضره، ج ۳، ص ۱۲۰ - ذخائر العقبی، ص ۶۴)

۳۱- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

زَيِّنُوا مَجَالِسَكُمْ بِذِكْرِ عَلِيٍّ.

همایش و محافل خود را با ذکر و یاد علی (ع) مزین نمائید. (مناقب ابن مغزلی، ص ۲۱۱)

۳۲- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

يَا عَلِيُّ! إِنَّ شِيعَتَكَ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ مُبِيضَةٍ وَ جَوْهَرِهِمْ حَوْلِي، أَشْفَعُ لَهُمْ وَ يَكُونُونَ فِي الْجَنَّةِ جِيرَانِي.

یا علی! شیعیان تو در قیامت بر فراز منبرهایی از نور و با چهره‌های سفید و درخشان در پیرامون من هستند، آنان را شفاعت می‌کنم و در بهشت در جوار من خواهند بود. (شرح ابن ابی الحدید، ج ۹، ص ۱۵۸ - مجمع الزوائد هیشمی، ج ۹، ص ۱۳۱ - ینابیع الموده، ص ۶۳)

۳۳- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

قُسِّمَتِ الْحِكْمَةُ عَشْرَةَ أَجْزَاءٍ أُعْطِيَ عَلِيٌّ تِسْعَةً أَجْزَاءٍ وَالنَّاسُ جُزْءًا وَاحِدًا وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْعَشْرِ الْبَاقِي!

علوم و حکمت ده بخش است، به علی(ع) نه بخش و به دیگر مردم یک بخش عطا شده و علی(ع) در آن یک بخش یک دهم نیز از دیگران اعلم و داناتر است! (البدایه و النهایه ابن کثیر، ج ۷، ص ۳۶۰ - میزان الاعتدال ذهبی، ج ۱، ص ۱۲۴ - لسان المیزان عسقلانی، ج ۱، ص ۲۳۵)

۳۴- «مولى امير المؤمنين عليه السلام»:

عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَلْفَ بَابٍ مِنَ الْعِلْمِ كُلُّ بَابٍ يَفْتَحُ الْفَ بَابٍ.

پیامبر اکرم(ص) هزار باب علم به من آموخت که از هر بابی هزار باب دیگر گشوده می گردد. (کنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۱۴ - ینابیع الموده، ص ۱۴)
۳۵- «مولى امير المؤمنين عليه السلام»:

سَلَوْنِي قَبْلَ أَنْ تَفْقِدُونِي فَأِنِّي لَا أَسْأَلُ عَنْ شَيْءٍ دُونَ الْعَرْشِ إِلَّا أَخْبَرْتُ عَنْهُ.

از من (هرچه بخواهید) پرسید پیش از آنکه مرا از دست بدهید، هر چه از مادون عرش الهی از من سؤال شود همه را پاسخ می دهم. (کنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۶۵)
۳۶- «مولى امير المؤمنين عليه السلام»:

سَلَوْنِي قَبْلَ أَنْ تَفْقِدُونِي عَنْ عِلْمٍ لَا يَعْرِفُهُ جِبْرَائِيلُ وَ لَا مِيكَائِيلُ.

علمی از من پرسید که نه جبرائیل آن را می داند و نه میکائیل، پیش از آنکه دیگر مرا از دست بدهید. (نزهة المجالس صفوری، ج ۲، ص ۱۴۴)
۳۷- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

لَوْ أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَضِعَتْ فِي كِفَّةٍ مِيزَانٍ وَ وُضِعَ إِيمَانُ عَلِيٍّ فِي كِفَّةٍ مِيزَانٍ لَرَجَحَ إِيمَانُ عَلِيٍّ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ.

اگر آسمان ها و زمین را در یک کفه ترازو بگذارند و ایمان علی(ع) را در کفه دیگر، ایمان علی(ع) بر آسمان ها و زمین برتری خواهد یافت. (کفایه الطالب، گنجی شافعی، ص ۷۷ - کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۷)

۳۸- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

إِيَّهَا النَّاسُ، امْتَحِنُوا أَوْلَادَكُمْ بِحُبِّ عَلِيٍّ. فَمَنْ أَحَبَّهُ فَهُوَ مِنْكُمْ وَمَنْ أَبْغَضَهُ فَلَيْسَ مِنْكُمْ!

ای مردم، بچه‌های خود را به محبت علی(ع) بیازمائید، هر کس که علی را دوست داشت او فرزند شما (و حلال‌زاده) است و آن کس که او را دشمن داشت او فرزند شما (و حلال‌زاده) نیست! (تاریخ امیرالمؤمنین(ع)، ابن‌عساکر، ص ۲۵۵)

۳۹- «پیامبرگرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم»:

یا عمار! إِنْ رَأَيْتَ عَلِيًّا قَدْ سَلَكَ وادياً وَ سَلَكَ النَّاسُ وادياً غَيْرَهُ فَاسْلُكْ مَعَ عَلِيٍّ وَدَعِ النَّاسَ.

عمار! هر وقت دیدی که علی(ع) تنها به راهی می‌رود و همه مردم به راهی دیگر، تو مردم را واگذار و در مسیری برو که علی(ع) می‌رود. (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۳ - تاریخ بغداد، ج ۱۳، ص ۱۸۷)

۴۰- «پیامبرگرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم»:

أَعْلَمُ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ.

بعد از من، اعلم اُمت من علی بن ابی‌طالب(ع) است (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۴)

آستان مقدس امامزادگان پنج تن علیهم السلام لویزان

